



ЖІНКИ, ЗАКОХАНІ В НАУКУ

Державний науково-контрольний інститут біотехнології і штамів мікроорганізмів (ДНКІВШМ) – провідна наукова установа в галузі експертизи, розробки, реєстраційних випробувань, стандартизації та визначення відповідності показникам якості ветеринарних імунобіологічних препаратів, розроблення нормативних документів щодо їх виробництва, обігу й застосування.

Ця відповідальна робота, від якої великою мірою залежить епізоотична безпека країни, лежить на плечах 73 співробітників, 43 з яких – жінки.



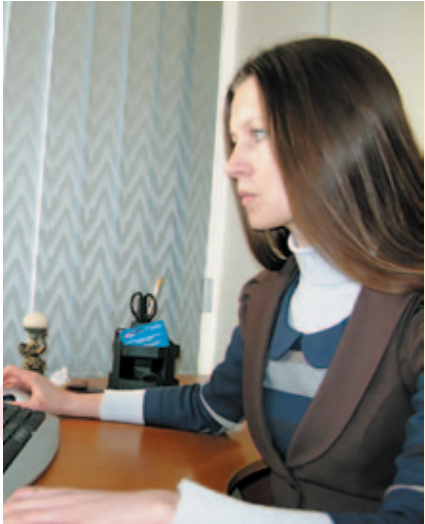
Оксана Федорівна БЛОЦЬКА, кандидат ветеринарних наук, державний інспектор ветеринарної медицини, завідувач сектору підтримання контрольних і виробничих штамів вірусів, одна з тих, хто стояв біля витоків створення цього унікального наукового закладу. Вона згадує, як після розпаду СРСР інститут, який займався зазначеними проблемами, залишився в Росії, й відповідно до Закону України «Про ветеринарну медицину» необхідно було організувати роботу вітчизняного контрольного інституту.

«Ми все починали з нуля: створювали колекцію штамів, розробляли нормативно-законодавчу базу, вивчали іноземний досвід і рекомендації МЕБ щодо реєстрації ветеринарних

імунобіологічних препаратів. Ці зібрані по крихтах знання лягли в основу нашої роботи, стали досягненням усього колективу. А назва нашого інституту, яку свого часу запропонував Віктор Андрійович Прискока, така емна, всеосяжна, звучить як акорд, як гарна класична музика», – із захопленням розповідає Оксана Федорівна.

Зрозуміло, що так натхненно про свою роботу може говорити лише людина, закохана в неї. Оксана Федорівна підтверджує це: «Ще на другому курсі Української сільськогосподарської академії захопилася вірусологією. Закінчила навчальний заклад з відзнакою, й мені запропонували піти в науку, що на той час було дуже престижно. На жаль, нині через невисокі зарплати наукою займаються лише особливо захоплені нею люди. Але в нас є дещо не менш вагоме – можливість для самореалізації. Тож в Українському науководослідному ветеринарному інституті під керівництвом академіка Анатолія Івановича Собка захистила кандидатську дисертацію. Потім була робота в Київській філії ДНДКІ ветеринарних препаратів і кормових добавок, на базі якої в 1998 р. і було створено наш інститут. У нас міцний сталий колектив. Кожен співробітник – висококваліфікована, надзвичайно відповідальна людина. Адже нашу роботу можна порівняти з роботою саперів – ти не можеш помилитись і випустити неякісний препарат, оскільки від цього залежить епізоотична ситуація в країні в цілому. Але якби сьогодні я знову опинилася на початку життєвого шляху, то однозначно обрала б тільки професію ветеринарного лікаря й царину вірусології. Адже саме тут відчуваєш, що крокуєш у ногу з часом, а інколи й випереджаєш його».

На базі ДНКІВШМ функціонує Національний центр штамів мікроорганізмів України, колекція якого налічує 532 штамів, 24 лінії культур клітин, 12 видів тварин. Очолує центр член-



кореспондент НААН України Валерій Олександрович Ушкалов. Його безпосередній помічник – **Лілія Миколаївна ВИГОВСЬКА**, кандидат ветеринарних наук, старший науковий співробітник, завідувач лабораторії стандартизації та підтримання біологічного матеріалу

«Я прийшла сюди в 1994 р., якраз створювався депозитарій Національного центру штамів мікроорганізмів. Вступила до аспірантури, а моїми керівниками були Віктор Андрійович Прискока та Ольга Петрівна Степанюк. Наукову роботу продовжила після декретної відпустки вже під керівництвом Валерія Олександровича Ушкалова, й у 2008-му успішно захистила дисертацію. Спочатку очолила банк біологічного матеріалу, а за кілька місяців – новостворену лабораторію стандартизації та підтримання біологічного матеріалу, де нині працюють 9 осіб, 7 з яких – жінки. Не буде перебільшенням сказати, що моя робота – це частково мій дім. Якщо людина має потяг до творчості, а наука – це творчість, якщо є інтерес, то, звичайно, із захопленням займаєшся своєю справою. Якщо ж у людини немає бажання, не горить душа, нічого не буде. Ті, хто приходять до нас і залишаються, – саме такі, творчі, зацікавлені в своїй роботі й захоплені нею люди. Зі свого боку наші керівники стимулюють досягнення співробітниками певних цілей у реалізації наукової діяльності», – розповідає Л.М. Виговська.

Підтвердженням її слів є те, що серед 28 наукових працівників-жінок –

шестеро кандидати наук. **Ольга Іванівна ГОРДІЄНКО**, старший науковий співробітник сектору живильних середовищ і ліофільної сушки, долучилась до їх числа не так давно у віці, коли інші



вже на пенсії няньчать онуків. Але досвід, який накопичувався десятиліттями, вимагав узагальнення. І, маючи підтримку керівництва, вона наважилась. Одним з перших, хто привітав Ольгу Іванівну із захистом кандидатської дисертації, був її онук – студент. «Я одна з небагатьох, хто за освітою не ветеринарний лікар, а технолог харчової промисловості, та саме в цьому інституті я досягла гармонійного синтезу всіх моїх знань і напрацювань. Так що нині не до пенсії – творчих планів багато».

Понад 20 років працює в інституті **Олена Олексіївна САЛГАНСЬКА**, старший науковий співробітник секто-



ру депонування штамів мікроорганізмів. Вона, зокрема, підтримує групу виробничих і контрольних штамів сальмонел. Із захопленням розповідає про ентеробактерію як про дуже пластичну для наукової роботи модель. «Щоб займатися цією роботою треба дуже її любити, а щоб любити, треба її знати. Я рада, що в нас є наукова школа, є кому передавати власний досвід».

Весь час серед молоді й науковий співробітник **Каріна Робертівна СЕМКО**.



«Вони не лише куратори нашої молоді, – зауважує Лілія Миколаївна Виговська. – Я з колегами під їх керівництвом поетапно пізнавала науку, вони відкривали нам нові її грані. І ми вдячні, що наші наставники стільки років з нами».

Її підтримує **Наталія Григорівна ПІНЧУК**, кандидат ветеринарних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу біотехнології і контролю якості бактеріальних препаратів, яка працює в інституті 13 років. Починала з посади молодшого наукового співробітника.



«Мені подобається бачити перспективи й можливість зробити щось конкретне для галузі ветеринарної медицини. У моєму підпорядкуванні 17 осіб, переважно жінки. Як кажуть чоловіки, на жінку краще покластися, вона все точно зробить», – підсумовує вона.

«А з іншого боку, коли переважно жіночий колектив, особливо відчуваєш підтримку чоловіків», – додає **Ірина Василівна КОМПАНИЕЦЬ**. Вона вже 11 років контролює якість ветімунобіологічних препаратів за показником контамінації бактеріальної і грибною мікрофлори відповідно до Держстандарту України, гармонізованого до фармакопеї ЄС. І вважає, що ця робота може здатися одноманітною лише людині сторонній, необізнаній. «Насправді, вона дуже різноманітна, вимагає уважного, але свіжого погляду».

Уважного погляду гідна й кожна з жінок цього славетного наукового закладу. Кожна з них неповторна особистість, а спільне, що їх об'єднує, – це вміння любити і творити.

«Мені пощастило з колективом, і я радий, що більша його частина – жін-



ки, – говорить директор Інституту, доктор ветеринарних наук, професор, академік НААН України **Анатолій Миколайович Головка**. – Я пишаюся ними. Наші жінки встигають всюди: й на роботі, й удома. Вони дуже відповідальні. А ще милі, ніжні, талановиті, терплячі, оптимістичні й романтичні. Хочеться побажати, щоб збувалися найзаповітніші їхні мрії, а ми, чоловіки будемо цьому всіляко сприяти». ☺

Вікторія Ісаєнко

Далі під керівництвом професора, академіка **Анатолія Миколайовича Головка** успішно захистила дисертацію. А коли минулого року при ДНКІБШМ було відкрито спеціалізовану вчену раду, **Наталію Григорівну** призначили її вченим секретарем. До речі, серед членів вченої ради багато жінок, зокрема й **О.Ф. Блоцька** та **Л.М. Виговська**. **Наталія Григорівна** з гордістю розповідає, що вже підготовлено 6 дисертаційних робіт і в березні відбудеться їх захист.

